

מסורת הש"ס

(א) מנחת ק: ערסין ח;
(ב) שבת קיד: א; (ג) מנחת
ק: א; (ד) ג"ז שם ערסין ח;
(ה) [נפילת כ: א;] (ו) [שם: כה:
כה: מגילה י: א;] (ז) מנחת
ק: ח; [תקנת סה: א;
כה: א;] [דברים כג: א;] [שם
טו:]

גליון הש"ס

תוס' ר"ה ויברקשין.
ונראה לר"ה: עין צטורי
אכן ר"ה דף ד ר"ה
נדקום:

מוסף רש"י

שני ימים טובים של
ראש השנה. חלו שני
ימים טובים של ר"ה להיות
חמשי בשבת ושני בשבת.
נאפה לחם הפנים בדיני
בשבת וסמך בשבת ונאכל
בשבת שניה שבת אחד
עשר לאפסיו (שד"ח: ח)
ואי קשה י"ז נינהו, דהא
אין נאכלת עד חצות
שבת, ולחם שבת הו' יום
הכפורים, אלא לא קשה,
לענין חילת קדשים לילה
הולך אחר היום שבת,
דלמחר בלחם ואת שני
(חולין פג.) הילך מיקרי
ר"ה (מנחת ק:). שבת
קדושה התירו. כלומר
דחייב שבת המזו לזכור
דבר קדוש ולא לזכור דבר
רחוק (שבת קיד:). ואינו
דוחה, אפי' את יום
צום. חל יום הכפורים
בערב שבת אין לחם הפנים
נאפה בו (מנחת ק:). לא
פחות משנים. משני ימים
משנאפו (טו:). יש חורש
תלם אחד. יש עובר
בלא תחרוש בשור וחמור
ונלקטין עליו איסורים
הרבה עם אותו לאו
שבת, ונאכל לאו עסק
בשבת, ונאכל עסק שוורים
ומה תחרוש ויהי נלקטין
איסורין הרבה עליו, ולכל
הפחות קאמר ואלא
דכלאין קאי נלקטין עליו כל
איסורין שהוא יוכל (מנחת
ק: א.) ודן מוקדשים.
בגמ' מוק' ליה צבירה,
ובכור שור ופטר חמור
קאמר, וקעבר דין משום
לא תעבוד צבכור שורך,
ואלף דר' יהודה דלמך
בפ"ק דבכורות (ט:). פטר
חמור אסור בהנאה, וצבכור
לא תעבוד חול, ואפי' אכל
דבקקא כמיז שור, וכל
איסור דריש ליה בכור
שורך למעטי שחפות ולא
למעטי פטר חמור, אי
נמי חמירי כמין דממעט
פטר חמור מהכא. שור
וחמור דקמינ בנמיז, לאו
דוקא, דשור ושה קאמר,
והאי דנקט חמור משום
לשנא דקרא דגבי כלאים
כמיז שור וחמור, והוא
הדן לכל שני מינין, ומשום
הנאה דמסמית מוקדש
הוא ליה הור' בנמיז, לא
לא לקי. דכבור לאו בר
מעילה הוא, דהא ממונ
כין הוא ולכן מעילה מלא
בקדשי גבה, ומוקדש י
כמיז. ואין מעילה בכבור
אלא בנפלה מן האימורים
אחר ויקרא דמים, דשכחו
לגובה ניטו, והוא הדן
לכל קדשים קלים, ובקדש
קדשים י כין מעילה לפי
ויקרא דמים דלגובה ניטו,
אלא משמע דהם זכו בזה
הכנים משלחן גבוה והוא
ליה ממון כין ואין לו
מעילה, וכן מוכח ברי"ה
(כת). בצפור של עולה לא

נאכל להשעה. ליום תשיעי לאפיינו: נאפה בערב שבת. וזו מקדשין
אותן למחר ולשבת הבאה מסלקים אותן הרי הוא נאכל לשבת הבאה
ליום תשיעי לאפיינו: חל י"ט בערב שבת. ולא היו יכולין לאפות דבר
שלא לזכור י"ט ואפלוהו מערב י"ט שהוא חמישי בשבת נאכל לשבת
שניה דהיינו בעשרה: שני ימים של
ר"ה. חלו בחמישי ושני כגון שצאו
עדים מן המנחה ולמעלה דמנן
(ר"ה דף: ד) נוהגים אותו היום קודש
ולמחר קודש נאפה בדיני בשבת
ונאכל בשבת שניה לאחר עשר והוא
שבת לאו יום זום הוא דכשהיו צאים
עדים לאחר המנחה היו עושין אלו
מעבוד וממון מיום שני דלמחרין [סס]
שלא היו מקבלין את העדים לקדש בו
ביום אלא כ"כ צאים קודם המנחה
וא"כ היו יום זום מצי אכיל ליה
לאורחא דהוי נאכל ליום ולילה
ובקדשים לילה הולכת אחר היום. ושני
ימים טובים של ר"ה דוקא נקט
בזמן לחם הפנים לא היו שני ימים
טובים של גליות: שאינו דוחה.
באפיינו: לחם הפנים זכרי שבת
הוא שמסלקין ואוכלין אותו בשבת
ואי מדאורייתא נעשין ביי"ט בגזולין
ומדברין הוא דלסוף הא במקדש
קיימא לן דלא גזרו על השבות
ואמאי אינו דוחה: לעולם זכרי
שבת ביי"ט אין צהן אלא משום
שבת ודקא קשה לך הכא לישמרי
לחין שבת במקדש: שבות קרובה.
של י"ט עמנו או של אומה שבת
עמנה שצריכה לנו ביום במקדש
המקדש: שבות קרובה. לדחות שבת
י"ט זה צביל שבת שניה לא המזו
במקדש: ואינו דוחה אה יום זום
הכפורים. באפיינו דאסורא
דאורייתא הוא דלא הותר בו אוכל
נפש אכל יו"ט הותר בו אוכל נפש
והאי אוכל נפש הוא ואפי' דאין

זורך ליי"ט הרי זורך לשבת דהוא נמי י"ט הלכך צעלמא איסור
שבת הוא ובמקדש לא גזרו ואפי' דרחוקה היא: שני הלחם.
הבאין בעצרת: לשלשה. לפי שאפלוס מערב שבת: ביום טוב
מיציעא. אי נמי לא חזו השתא לא לנו ביום ומי גרעי מזכרי
שבת של מחר דלכל האי יומא לא חזי ליה דהא סעד בכר אלא לאו
שמע מינה אין מותר ביי"ט מן התורה אלא דבר הראוי לו אומה שעה
וזכרי שבת טעמייהו משום הואיל דאורחים ובהי ליכא למימר הואיל
משום דהיהא שעתא לא חזי עד שיסחטו כבשים עליהן ויזרוק דמן ויזין
דהוא אפשר למיעבד מאתמול לא דחי ליה ליי"ט מדי דלא חזי ליה:
כן שמעון כו' לא גרס'. ביה ואינו דוחה יום זום. דמה ענין יום זום
מקורן לעצרת: בלחם שאלו. ביום צביל (דף כ:). לנס ולא לנדרים.
אכל לגבוה שרי: ביד רב אחא. הטיעמיה שבעה לא לאומרה לרצה
משמו: החורש בשור וחמור. משום לא תחרוש וגו' (י: וכן מוקדשין.
עובר על השור שהוא קדשי מוצח משום לא תעבוד צבכור שורך) וכל
הקדשים צבכור ועל החמור שהוא קדשי דק הציט משום לאו דהויד
במעילה דלמחר ב' כל שעה (שם לג.) הויד בנמיז' בלחם, וגמר חטא
חטא מתרומה הרי שלשה לאוין חלוקין ולא חשיב אלא לאוין חלוקין:
ושביעית

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מו.

נאכל לאחד עשר יום. כגון שצאו עדים מן המנחה ולמעלה
ביום חמישי דנוהגין אותו היום קודש ולמחר קודש א כי הרי
דלא לזולתו ביה לשנה הבאה כשיצאו העדים קודם המנחה כדמוכח
ביום צביל (דף ה:) ובתרא עיקר ומיניה מניין יוה"כ ויהא יוה"כ ביום
א' ולא נאכל ליי"א אכל אס צאו עדים
קודם המנחה א"כ נאחר ביום ו' חול
גמור הוא ויכולין לאפות לחם אחר
ביום ו' וכלם הראשון יפדה לחין
המזו מקדש כיון דקסבר דלזני
דוחה לא שבת וי"ט דפרשית לעיל:
ואי אמרת צורכי שבת נעשים
בי"ט. תימא לר"י מאי פריך
והא רב חסדא לא פליג עליה דרבה
אלא שממיר לבשל ביי"ט לשבת כמו
שמומר לבשל לנו ביום דקדושה אחת
היא כדפי"ה אכל צב"ג דמייתא אפי'
לנו ביום אסוריה דקתמי סיפא גבי
שני הלחם ונאכל לא חמר רב חסדא
שיעשו ביי"ט יותר מרצה וגרלה לר"י
דה"פ לעיל זכרי שבת נעשים ביי"ט
לאו משום דקדושה אחת היא אלא
כלומר הואיל שיהא מצות שבת אס
לא יעשה ביי"ט שז' לא יעשה חשיב
כמו אוכל נפש דיי"ט ושהתא פריך
שפיר בשלמא לדיד' דלא שריא ביי"ט
לשמחת יי"ט אלא צב"ג שיהא עיקר
משום שמחת יי"ט והכא ליכא שמחת
יי"ט וגבי שמה לחם נמי אין עיקרו
לשמחת יי"ט אלא עיקרו משום זבח
אלא לדידך דלמחר זכרי שבת נעשים
ביי"ט וכל דבר שהוא מצוה וזריך
לעשות ביי"ט שאין לו זמן אחר הכא
אמאי לא דחי יי"ט וכן נאכל לקמן
גבי שני הלחם ורש"י פי' גבי שמי
הלחם דלרצה א"ש דלא שייכא הואיל
משום דהיהא שעתא לא חזו עד
שיסחטו עליהם כבשים ויזרוק דמן
וקשה לר"י לפירושו כיון דהגמרא
אינה יודעת חילוק בין גבוה להדיט
וכי צביל שלא יהא עכשיו רחוי אפי' שיהא רחוי לנו ביום יהא אסור
הלא כשאופה העיסה לאורחים אינה רחיה עד שתאפה' ושלמי חגיגה
שמומר לשוחטין אפי' שאסורים עד שזרוק דמן ושחטו בהמתו נמי
בשעת שמיטה אינה רחיה אלא כיון שמומר אחר זמן לנו ביום לאו
חסרון הוא וא"כ מיקשי נמי לרצה ומיהו י"ל לפ"ה דשמי הלחם אין
להם שום חסרון בגופו:

וא"ר יצ"ב ב"ג דאמר דוחה יי"ט. בשלמא לדידך דלמינא דצבירא
ליה לת"ק דזכרי שבת אין נעשים ביי"ט איכא למימר
דבהא פליגי ולא איירי אלא בדאורייתא וקשה לך מת"ק אי נמי אומר
רשב"א דליכא למימר דפליגי דמר סבר אמרי' הואיל ויכול לפדותו
ומר סבר לא אמרי' הואיל שלא כפיח מדרי' לעיל אלא לזכור דלמחר
דטעמא דת"ק משום שבת רחוקה כדפי' דלא ליפלוג עליה רשב"ג:
לבבם ורא' לגבוה. פי' אף ולא לגבוה ודרשינן נמי ולא לנכרי
כדמוכח צביל (דף כ:). דמאן דסבר נדרים ונדבות אין
קריבין ביי"ט דריש נמי לכס ולא לנכרי גבי אמרו להם צית שמאי
לצית הלל והלא כבר נאמר לכם ולא לגבוה:

ובמוקדשין. פ"ה דבמוקדשין איכא תרמי בשור עובר משום לא
תעבוד צבכור שורך וחמור שהוא קדשי דק הציט משום לא
תעבוד צבכור שורך ויזרוק דמן ויזין דהוא אפשר למיעבד מאתמול לא דחי ליה ליי"ט מדי דלא חזי ליה:
כן שמעון כו' לא גרס'. ביה ואינו דוחה יום זום. דמה ענין יום זום
מקורן לעצרת: בלחם שאלו. ביום צביל (דף כ:). לנס ולא לנדרים.
אכל לגבוה שרי: ביד רב אחא. הטיעמיה שבעה לא לאומרה לרצה
משמו: החורש בשור וחמור. משום לא תחרוש וגו' (י: וכן מוקדשין.
עובר על השור שהוא קדשי מוצח משום לא תעבוד צבכור שורך) וכל
הקדשים צבכור ועל החמור שהוא קדשי דק הציט משום לאו דהויד
במעילה דלמחר ב' כל שעה (שם לג.) הויד בנמיז' בלחם, וגמר חטא
חטא מתרומה הרי שלשה לאוין חלוקין ולא חשיב אלא לאוין חלוקין:
ושביעית

חייב משום מעילה ובחנם דחק בצבור גופיה מייחייב משום מעילה אס הוא עולה או חטאת וקשה לר"י דבפרק שבת קדשים (דף כב.)
אמר מדי דאיתא בשאלה לא קמי ופריך והרי הקדש ומשני צבכור ופריך והרי מדי והשתא מחמור הוה ליה לאקשוי לפ"ה כיון דלאירי
בחמור הקדש ופי' ופי' ליחשוב נמי כלאי זרעים ולוקמא כגון שזרע הרבה מינין צבכר דכי האי גונא פריך במסכת מכות (דף כב.)
לחשוב כמה לאוי וגרלה לר"י דלא חשיב לאו דמעילה דלא חשיב כלאי זרעים כלשהו אלא הך לאוי דלקי עליהו אחרישה כל שהוא אכל אלאו דמעילה לא
לקי עד שיחרוש בשוה פרוטה וכלאי הכרם מפרש ר"י דחשיב תרי לאוי משום כלאי זרעים ומשום כלאי הכרם וכן משמע כפי' מדלא
קמי כלאי הכרם אלא כלאים צבכר והא דאמר רבי יאשיה אינו חייב עד שזרע חטה ושעורה וחרן במפולת יד לאו משום דלית ליה
כלאי זרעים אלא אינו חייב משום כלאי הכרם קאמר וכן משמע דזירושלמי דקאמר על דעתיה דר' יאשיה כמיז שך לא תזרע כלאים לאחיה
דבר נאמר לא תזרע כרמך כלאים פי' כיון דכלא חרן מייחייב משום שך ומשני שאם חטרו בו משום שך לוקה ומשום כרמך לוקה וכן
משמע בפי' אותו ואת בנו (חולין פג.) דקאמר הוורע כלאים כלאים לוקה ופריך כלאים כלאים ליה לי ומסיק מילתא אגב אורחיה קמשמע
לן דליכא תרי גווי כלאים לאפוקי מדרי' יאשיה דאמר עד שזרע חטה וכו' וקא משמע לן דכי זרע חטין וחרן ושעורה וחרן נמי חייב
ומדלא נקט חטה ושעורה אלא חטה וחרן משמע דרבי יאשיה מודה בחטה ושעורה דלוקה משום כלאי זרעים והא דלמרינא בפרק
צמרא דבכורות (דף נד.) דמירוש ויהרר אין תורמין מזה על זה מדכמיז כל חלב ויהרר וכל חלב תירוש ודגן תן חלב לזה וחלב לזה
אסכחן תירוש ויהרר תירוש ודגן דגן ודגן מנין אמרת קל וחומר וכו' ולרבי יאשיה מיימי לה הכי מה תירוש ויהרר שאינם כלאים זה עם זה
אפילו

עין משפט
גר מצוה

לג א מיי פ"ה מהל'
תמידין להכי י סמג
עין קל:
לד ב מיי פ"ה שם הל'
ס סמג עין קל:

מוסף תוספות

א. וקמא לאו יו"ט מן
התורה אלא. מוס' שאנך.
ב. כדי לקיים מצות לחם
חם. מוס' הלא"ש.
ג. דה"ק קרא אך אשר
יאכל לכל נפש דבר שהוא
צריך לנפש, ואם לא
יעשו היום שוב לא יוכל
לעשות, הוא לבדו יעשה
לכם. שם. ד. דאמרי
הואיל. שם. ה. כגון
דמקלי ליה אורחים. שם.
ו. ילא. היאך לשין עיסה
ביו דאכתי לא חזי. שם.
ז. דכל תיקון שחלי בגוף
הדבר אינו קרי חסרון
אבל תיקון שחי הלחם
תלוי בדבר אחר. שם.
ח. ומשני אה"ג בהא
פליגי דרשב"א לא חשיב
ליה שבות רחוקה עד
שצריך לסדרו על השולחן
בשבת זו ואם לא יסדרנו
עכשיו לא יהיה נאכל
לשבת אחרת וחשיב ליה
שבות קרובה. שם.
ט. [והיינו] בדקשי בקדש
הבית דאיתיה בשאלה. מי'
הר"ן.

רבינו הגנאל

ראשיתן אהא דאמרין
מדאורייתא יום טוב מכין
לשבת, איני והתנן במנחות
לחם הפנים נאכל
להשעה לעשרה לאחד
עשר לא פחות ולא יותר
בר. וקמי סיפא לפי
שיאמר דוחה לא את השבת
ולא את יום טוב, ואי
אמרת יום טוב מכין לשבת
אפילו ביי"ט. ושניין שבת
קרובה התירו, שבת רחוקה
לא התירו, כלומר יום
טוב מכין לשבת שהוא
אחריו, אבל בלחם הפנים
אינו מותר באכילה אלא
לשבת הבאה שהיא שבת
רחוקה לא התירה תורה.
ולרשב"א דאמר משום ר' יוסי
שמעון בן הסניף לחם
הפנים דוחה יום טוב ואינו
דוחה את יום צום, כלומר
אם חל יום הכפורים ערב
שבת אינו דוחה אפיית
לחם הפנים יום צום כמו
שדוחה יום טוב, קסבר
אפילו שבת רחוקה התירו.
ומאזיב רב מרי משתי
הלחם, ואי אמרת יום
טוב מכין לשבת יום טוב
ליום טוב אמאי אינו מכין,
דחנן בשתי הלחם לפי
שאין דוחות לא שבת ולא
יי"ט. ומשני שאני קדשים
דאמר קרא יעשה לכם
לכם ולא לגבוה, ור"ש
בן הסניף מותר ק"ו
לגבוה ופשוטה היא. שלא
בר הסדא לביד ביד רב
אחא ב' הונא, ומי אמרין
הואיל, והתנן בפי' ואלו
מן הילוקין יש חורש תלם
אחד ותיב עליו שמונה
לאיו, ואלו הן, החורש
בשור וחמור ויחידיו, והן
בשור וחמור מוקדשין,
חייב בשור אחת ובחמור
אחת כל אחד ואחד בפני
עצמו, וכלאים בכרם אחת.